

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
МІСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА імені О. М. БЕКЕТОВА**

ПРОГРАМА НОРМАТИВНОЇ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«ІНОЗЕМНА МОВА (АНГЛІЙСЬКА МОВА)»

1-2 курси

**напрямок підготовки 6.040106 «Екологія, охорона навколишнього середовища
та збалансоване природокористування»**

Харків
ХНУМГ
2014 рік

РОЗРОБЛЕНО ТА ВНЕСЕНО:

Харківським національним університетом міського господарства
імені О. М. Бекетова

РОЗРОБНИК ПРОГРАМИ: викладач К. О. Міщенко

Обговорено та рекомендовано до видання Вченою радою університету, як тимчасово діюче до затвердження Президією Науково-методичної комісії з напряму підготовки 6.040106 *«Екологія, охорона навколишнього середовища та збалансоване природокористування»*

Протокол № 7 від «26» березня 2013 року.

ВСТУП

Програма вивчення нормативної навчальної дисципліни “Іноземна мова (англійська мова)” складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки бакалавра напряму 6.040106 «Екологія навколишнього середовища та збалансоване природокористування».

Предметом вивчення навчальної дисципліни є граматики, фонетика, лексика англійської мови.

Міждисциплінарні зв’язки: українська мова, російська мова.

Програма навчальної дисципліни складається з таких змістових модулів:

Модуль 1

З.М. 1.1. «Оцінка екологічної ситуації в Україні»

З.М. 1.2. «Класифікація об’єктів природно – заповідного фонду України»

Модуль 2

З.М. 2.1. «Передумови формування глобальної екологічної кризи».

З.М. 2.2. «Взаємодія людини і суспільства із природним середовищем, їх життя, сучасний стан та перспективи».

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

1.1. Метою викладання навчальної дисципліни «Іноземна мова (англійська мова)» є навчити студентів використовувати іноземну мову через практику спілкування. Підготувати майбутнього бакалавра до використання іноземної мови за спеціальністю, як один із засобів досягнення успіху в професійній діяльності. Формування у студентів іншомовної комунікативної компетенції і здійснення в процесі навчання виховання, освіти і розвитку особистості студента. Набуття системних знань і навичок щодо забезпечення іноземної мови у різних сферах діяльності.

1.2. Основними завданнями вивчення дисципліни “ Іноземна мова (англійська мова)” є набуття студентами мовних та культурологічних знань і формування системи мовленнєвих умінь з говоріння, читання, письма та аудіювання. Одержання студентами професійної інформації з іноземних джерел, а також системи структурно - мовленнєвих утворень (бесід, діалогу, монологу, різні типи мовленнєвих висловлювань та повідомлень).

1.3. Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні:

знати :

1. Правила англійської фонетики;

2. Граматику: «Іменник. Визначення іменника. Морфологічні характеристики. Синтаксичні характеристики. Класифікація іменників та його категорії. Утворення множини іменників. Артикль. Загальні визначення. Використання визначеного та невизначеного артикля. Прикметники. Способи порівняння прикметників. Прості прикметники (Simple Adjectives). Похідні прикметники (Derived Adjectives). Складні (складені) прикметники (Compound Adjec). Займенники. Правила правопису. Особові займенники. Утворення

множини займенників. Прийменники. Загальні властивості прислівника. Ступені порівняння прислівників. Прислівники способу дії (Adverbs of Manner). Прислівники часу (Adverbs of Time). Прислівники частоти і повторюваності (Adverbs of Frequency and Repetition). Прислівники місця (Adverbs of Place). Прислівники ступеня (Adverbs of Degree). Словотворення. Числівник. Кількісні та порядкові числівники. Дієслова. Правильні, неправильні дієслова. Модальні, фразові дієслова. Таблиця неправильних дієслів. Часи дієслів групи Indefinite (Active Voice). Порядок слів розповідного речення. Головні та другорядні члени речення. Типи питальних речень. Дієприкметник Participle I (форми). Часи дієслів групи Continuous (Active Voice). Дієприкметник Participle II (форми). Часи дієслів групи Perfect (Active Voice). Безособові речення. Конструкція there is, there are. Емфатична конструкція it is (was) ... that (who) ... Пасивний стан дієслів. Часи дієслів груп Indefinite, Continuous, Perfect (Passive Voice). Особливості вживання речень у пасивному стані. Сполучники. Складні речення. Складносурядне речення. Складнопідрядне речення. Типи підрядних речень. Непряма мова. Узгодження часів. Дієприкметники Participle I і Participle II (форми та функції). Дієприкметникові комплекси. Незалежний дієприкметниковий комплекс. Інфінітив, його форми та функції. Об'єктний інфінітивний комплекс. Суб'єктний інфінітивний комплекс. Прийменниковий інфінітивний комплекс. Герундій, його форми та функції. Герундіальні комплекси. Модальні дієслова. Наказовий спосіб. Умовний спосіб»;

3. Лексику загальної тематики;

4. Фахову лексику.

вміти :

1. Скласти план і конспект на основі методичного аналізу досліджуваної теми, продуманого відбору теоретичних відомостей, системи питань, найбільш ефективних технологій, методів, способів і прийомів навчання і з урахуванням типових труднощів у засвоєнні даного матеріалу;

2. Планувати навчальну діяльність студентів, реалізуючи ідеї індивідуального підходу до них у процесі викладання іноземної мови;

3. Організовувати на практичних заняттях роботу, орієнтовану на формування у студентів усіх видів мовленнєвої діяльності в їх єдності і взаємозв'язку, а також на розвиток творчих здібностей і навичок самостійної діяльності;

4. Проводити різні види опитування, аргументовано оцінювати усні та письмові висловлювання учнів;

5. Стежити за бесідою і підтримувати бесіду на знайому тему або брати участь в розмові на теми досить широкого діапазону;

6. Переглядати тексти в пошуках відповідної інформації і розуміти детальні інструкції або поради;

7. Скласти ділові листи;

8. Готувати студентів до наукових конференцій;

9. Приймати участь у наукових конференціях;

10. Писати анотації до наукових статей.

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 180 години/ 5 кредитів ECTS.

2. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни

Модуль 1

Змістовий модуль 1.1. «Оцінка екологічної ситуації в Україні»

Тема 1 Граматика: THE PRESENT SIMPLE (INDEFINITE) TENSE. Способи використання THE PRESENT SIMPLE (INDEFINITE) TENSE. THE PAST SIMPLE (INDEFINITE) TENSE. Способи використання THE PAST SIMPLE (INDEFINITE) TENSE. Орфографічні зміни при додаванні – ed. Випадки використання означеного артикля THE. Випадки використання неозначеного артикля A/AN. Відсутність артиклів.

Тема 2 Аналітичне читання: тексти за фахом. «Моніторинг навколишнього середовища», «Роль Геоінформаційних систем (ГІС) у системах екологічного моніторингу», «Радіоактивний вплив радіації на людину», «екологія людини».

Тема 3 Усна практика: Складання діалогів, доповідей та перекази на теми за фахом.

Тема 4 Опрацювання граматичних та лексичних вправ / завдань. Підготовка до модульних тестів, читання та переклад текстів за фахом.

Змістовий модуль 1. 2. «Класифікація об'єктів природно – заповідного фонду України»

Тема 1 Граматика: THE FUTURE SIMPLE (INDEFINITE) TENSE. Способи використання THE FUTURE SIMPLE (INDEFINITE) TENSE. Герундій. Форми герундія. Схожість герундія з іменником. Функції герундія в реченнях. Схожість герундія з дієсловом. Герундій у формі активного (ACTIVE GERUND) та пасивного (PASSIVE GERUND) стану.

Тема 2 Аналітичне читання: тексти за фахом. «Вплив на навколишнє середовище гірничого виробництва», «Кримський природний заповідник», «Природні стихії та їх екологічне значення», «Державний заповідник Дунайські плавні».

Тема 3 Усна практика: Читання текстів та відповіді на запитання до них. Сприйняття на слух інформації викладача.

Тема 4 Написання доповіді за фаховими темами (теми обираються індивідуально, за варіантом).

Модуль 2

Змістовий модуль 2.1. «Передумови формування глобальної екологічної кризи».

Тема 1 Граматика: Інфінітив. Функції інфінітива в реченні. Дієслівні властивості інфінітиву. Форми інфінітиву. Інфінітив у формі активного (ACTIVE INFINITIVE) та пасивного (PASSIVE INFINITIVE) стану. Особливості вживання форм інфінітиву. Інфінітив з частками TO.

Тема 2 Аналітичне читання: тексти за фахом. «Вплив іонізуючого опромінення на тварин», «ЧАЕС – ліквідація наслідків», «Можливості дистанційних методів в екологічному картуванні міських агломерацій».

Тема 3 Усна практика: доповіді та перекази на теми за фахом.

Тема 4 Опрацювання текстів, вправ/завдань, ведення словників, підготовка до контрольних тестів.

Змістовий модуль 2.2. «Взаємодія людини і суспільства із природним середовищем, їх життя, сучасний стан та перспективи».

Тема 1 Граматика: Словотворення. Іменник. Типи іменників. Заміна іменників особовими займенниками. Утворення множини іменників. THE PAST PERFECT CONTINUOUS TENSE. Способи використання THE PAST PERFECT CONTINUOUS TENSE.

Тема 2 Аналітичне читання: «Фактори, що сприяють забрудненню біосфери України. Проблема забруднення ґрунтів України. Проблема питної води в Україні», «Екологічні проблеми зони відчуження», «Джерела забруднення атмосфери», «Стан та оцінка загроз в екологічній сфері».

Тема 3 Усна практика: Складання діалогів, читання текстів та відповіді на запитання до них.

Тема 4 Самостійне читання текстів за фахом, опрацювання граматичних та лексичних вправ завдань, написання доповідей за темами (теми обирає викладач за варіантом).

3. Рекомендована література

1. K. Harding, P. Henderson, High Season. English for Hotel and Tourism Industry: Oxford University Press, 2011. – 175p.

2. M. Duckworth, High Season. English for Hotel and Tourism Industry. Workbook: Oxford University Press, 2009. – 80p.
3. L. Jones, Welcome. English for Travel and Tourism Industry: Cambridge University Press, 2009. – 126p.
4. M. Duckworth, Going International. English for Tourism. Textbook. Workbook. Teacher's book., 2011: Oxford University Press.
5. Raymond Murphy, English Grammar in Use, A Self-study Reference and Practice Book for Intermediate Students, Cambridge University Press, 2010.
6. Mysyk L., Artsyshevs'ka A. Have a Rest with Detectives in English. Upper-Intermediate Level
(for Group A Students). Посібник для аналітичного читання. Львів: Світ, 2008.
7. Richard C. Wydick. Plain English for Lawyers. Durham, North Carolina, 2011.
8. Каушанська В.Л. та ін. English Grammar та English Exercise Book. Санкт-Петербург, 2008.
9. Васюченко Г.А. A History of English. – Дніпропетровськ: ДАУБП, 2006. – 214 с.
10. Верба Л. Історія англійської мови / Л. Верба. – Вінниця: Логос, 2009. – 304 с.
11. Кобрина, Н.А. Теоретическая грамматика современного английского языка: [учебное пособие] / Н.А. Кобрина, Н.Н. Болдырев, А.А. Худяков. – М.: Высшая школа, 2007. – 368 с.
12. Морозова О.І., Паповянц Е.Г. Методичні вказівки та матеріали до курсу теоретичної граматики англійської мови (морфологія) / О.І. Морозова – Харків, 2010. – С. 4–20.
13. Ривлина, А.А. Теоретическая грамматика английского языка: учебно-методическое пособие / А.А. Ривлина. – Благовещенск: Изд-во БГПУ, 2009. – 118 с.
14. The Oxford Dictionary of English Grammar / E. Chalker, E. Weiner. – Oxford University Press, 2011. – 448 p.
15. Антрушина, Г.Б. Лексикология английского языка: учебник / Г.Б. Антрушина, О.В. Афанасьева, Н.Н. Морозова. – М.: Дрофа, 2010. – 288с.

4. Форма підсумкового контролю успішності навчання Модуль 1- залік, Модуль 2-екзамен.

5. Засоби діагностики успішності навчання письмове та усне опитування, бесіда, тестування, виконання практичних робіт, написання контрольної роботи.

Навчальне видання

Програма нормативної навчальної дисципліни

«Іноземна мова (англійська мова)»

1-2 курси

**напрямок підготовки 6.040106 «Екологія, охорона навколишнього середовища
та збалансоване природокористування»**

Розробник: **МІЩЕНКО** Костянтин Олександрович

В авторській редакції

Комп'ютерне верстання: *Ю. Ю. Конюшенко*

План 2013, поз. 401 а

Підп. до друку 11.06.2013 р.

Друк на ризографі

Тираж 1 пр.

Формат 60х84/16

Ум. друк. арк. 0,3

Зам. № 9387

Видавець і виготовлювач:

Харківський національний університет
міського господарства імені О. М. Бекетова,
вул. Революції, 12, Харків, 61002

Електронна адреса: rectorat@kname.edu.ua

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи:

ДК №4064 від 12.05.2011 р.